

Előfizetési díj:
Egész évre 8 Kor. Félévre
4 Kor. Negyedévre 2 Kor.
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetmények:
3 hasábos petitsor egyszer
18 fill. többszöri hirdetésnél
14 fill.

Nyílt-tér petit sora 24 fill.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertetlen leveleket csak
ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a megyei községi- és körjegyzők, a „Kanisai és novai járási községi és körjegyzők egylete“-nek, valamint a „Légrádi takarékpénztár és önszegélyző szövetkezet“-nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Sok baj oka.

Az újságokat olvasva, sajnos tapasztaljuk, hogy alig mulik el egy nap is, hogy valami megdöbbentő szomorú esemény emléke ne fűződnék hozzá. Rablás, gyilkosság, sikkasztás, hamisítás, mérgezés, öngyilkosság stb. vannak napirenden, míg az efféle bűntények még csak egy pár évtizeddel ezelőtt is oly kismértékben fordultak elő, hogy szinte ritkaság — számba mentek.

S az a megdöbbentő, hogy míg a multban előfordult ilyféle eredmények általában megdöbbentést és irtózatot keltek: addig ma már olyan valami megszokottnak tekintik, amelyek felett egyszerűen napirendre kell térni s azután fátyolt borítani rájuk, mintha segíteni sem lehetne többé az efféle veszedelmes tüneteken.

És ez nagyon szomorú állapot, amely felett kell, hogy minden józanon, becsületesen és elfogulatlanul gondolkodó ember ne csak megdöbbenjen, hanem egyúttal a veszedelmes bajok alap-okának tanulmányozására is fáradságot fordítson, azután pedig azok elnyomására minden tőle telhetőt tegyen.

A tolvajlás, rablás, gyilkolás még csak a nem oly régi multban is a puszták fiainak virtuozitásai közé tartozott; de a gyilkoláshoz még ezek is vajmi ritkán — csakis az utolsó kényszerhelyzetben folyamodtak; míg ma a pusztákról a falvak közé beköltözött eme veszedelmes tulajdonságokat kiszélesítve, többrendű utálatos bűnökkel együtt nemcsak a nép alsó rétegéhez számítható, hanem nem ritkán iskolázott és gyakran magasabb műveltséggel bíró egyének is gyakorolják. És ezért oly ragadós nyavalyák, amelyeket a büntető igazságszolgáltatási lejáró itéletek nem képesek megszüntetni, elfojtani.

De vajon mi lehet ennek az oka?

Hogy ennek az undorító és méltán elszomorító, sőt megdöbbentő állapotnak alapját meglegyük, azt hisszük, nem tévedünk, amidőn azt a minden rossznak egyedüli forrásában: az utálatos önzésben keressük.

Valamint a sötétség a viláossággal, a rossz a jóval, a bűn az erénnyel, a jogtiprás az igazsággal, a gazság a becsületességgel: úgy áll szemben az önzés a mások, a köz érdekeivel szemben, mint az örökös ellenség.

Ez a bajok kútforrása! Ezen kell segíteni, bár orvoslási módját nagyon megnehezíti az a sajnalatos tény, hogy napjainkban a megingatott közérkölcsei aap ennek a veszedelmes hibának a tenyészágya.

Ha valaki a saját érdekeit igyekszik a mások érdekeivel szemben azoknak sérelme, hátránya nélkül megvédeni, vagy azok fölé emelni: ezt úgy a természet rendje, mint az erkölcsi törvények szerint teljesen joga van megtenni. De büntetendő cselekményt követ el, mihelyt mások érdekeinek, vagyonának, sőt existenciájának megcsorbításával igyekszik magának illetéktelen hasznot szerezni és így másnak kárt okozni, mely körülményből a rút önzés világosan felismerhető.

És az az elszomorító, hogy nem tudunk felmutatni egy talpalatnyi tért sem az anyagiak, sem az erkölcsiek terén, ahol az önzés ne üzné gyilkos munkáját.

Ott dül ez a családok tűzhelyénél; a társadalmi élet minden egyes mozzanatában; a népek, a nemzetek, a nagy hatalmak életében; a különböző vallásfelekezetek oltári szentélyében, a hivatalos élet minden kasztjában és szedi bőven áldozatát!

Mindennapi példák bizonyítják, hogy a testvér nem irtózik testvére megkárosításától; sokszor a gyermek apja, anyja ellen tör, hogy a vagyonhoz jusson, de nem azért, mintha azt gyarapítani akarná, hanem hogy dözsölhesen és átkára legyen övének.

A társadalmi életben is azt tapasztaljuk, hogy örökös harcban állanak az emberek egymással és pedig igen gyakran a társadalmi élet kárára akkor, amikor az érdemesebb elől a gyenge, a képtelen erők nyerik el a döntő álláspontokat vagy egyéb anyagi, erkölcsi pozíciókat.

Igy van ez a népek, a nemzetek életében is, aminek igen sokszor keservesen adják meg az árát.

A hivatali kasztok sem mentek a kifogásoktól; mert bizony ott sem az érdemé mindenkor a valódi érem, az elismerés, a méltánylás, hanem igen sokszor megfordítva, amint a személyi érdekek hozzák magukkal.

Veszedelmes tünetek, amelyek elvértve, mióta a világ fennáll, mindig megvoltak, de ily általánosságban, mint ma, amidőn lépten-nyomon ebbe ütközünk, még sem voltak elharapódzva soha!

Ezen ez az oka annak, hogy ezeknek a veszedelmes állapotoknak a javítása nagyon nehéz.

Javítását, orvoslását eszközlendő: rá mutatunk a *népnevelésre*, a különféle alsó iskolai — nevelési módszerre, mindenek előtt pedig a családi erkölcsi-ségre, becsületességre és jellemre.

Az iskoláktól elvárjuk, hogy ne csak tanítsanak, hanem neveljenek is, különösen abban az időben, a mikor a gyermek lelke fogékony az erkölcsiség, a becsületesség alapvető fogalmai iránt. A tudomány magában zord, rideg, az ész fejleszti csak; a szívet a hit, a bizalom, a szeretet tana nemesíti csupán.

A családoktól pedig elvárjuk, hogy gyermekeik fogékony lelkét illetően — ha a fentebbi tanok fokozatos, meg nem terhelt, szelid terjesztése mellett, semmi megbotránkoztatót nem tesznek, nem szólnak, igyekezzenek igazán szívőkbevérsni az enyém, tied, övé eszméit, amelyeknek biztos tudata, átértett igazsága azután a feltolakodó rút önzés leghathatósabb óvszere lenne.

Megyei élet.

A megyei közigazgatási bizottság október havi gyűlését dr. Jankovich László gróf főispán elnöklése alatt f. hó 2-án tartotta.

A keszthelyi kórház ügyben a főbíró jelentését a bizottság tudomásul vette, egyúttal a főszolgabírósnak utján felhívja a városi előjárásról, hogy a kórház ügyben tartsa magát a szeptemberi törvényhatósági közgyűlés határozatához s a határozat minden egyes pontjának teleljen meg.

Felmerült eset alkalmából a bizottság megbizta a

A „Zalamegye“ tárcája.

Emlékezés

Csányi Lászlóról.

Október 10-én lesz ötvenegy éve annak, hogy a haza függetlenségének és szabadságának ádáz gyilkosai vértanúvá avatták Zalamegye legbátrabb fiát, Csányi Lászlót, a szabadságharcban főkormánybiztost, illetve 1849. május 2-ikától augusztus 13-ig közlekedésügyi minisztert.

Az ötvenegy év alatt kétszer nyilatkozott meg a vármegye közönségének kegyeletérzete Csányi László emléke irányában.

Először 1867-ben, Amint t. i. felsütött az alkotmányos élet napja és a koronázási ünnepségnek vége vala: Zalamegye akkor élő hí fiai megemlékeztek rögtön megyénk ama nagy szülöttéről, a kit az önkény a szabadság és hazaszeretet mártírjává avatott s a ki akkor már 18 éve ott nyugodott egy jeltelen sirban Budapesten, a kerepesi-uti köztemetőben.

Megemlékeztek Csányi Lászlóról. Barcza Sándor, a megye akkori alispánja, indítványozására a megye 1867. augusztus 5-én tartott közgyűlésében elhatározá, hogy nagy fia: Csányi László arcképét a megye közgyűlési terme számára megfesteti és hamvai fölé a budapesti temetőben síremléket állít. E célból aláírási ívet bocsátott ki — de csak a megyében. Egy példány ebből megvan Zalamegye levéltárában, másolata pedig nálam. Szórolszóra így hangzik:

„Aláírási ív — Csányi László arcképe és síremlékére. Zalamegye f. é. augusztus 5-én s folytatva tartott közgyűlésében elhatározá a haza szabadságának és függetlenségének védelméért mártírhallal kimúlt Csányi Lászlónak emléket arcképének a megyeház nagy-

terme számára olajba lefestetése által örökíteni meg s a lefestés eszközésével alulírott választmányt bízá meg.

A választmány azon meggyőződésből indulva ki, miszerint a haza s különösen e megye elhunyt nagy fiának emléke iránti kegyeletből áthatott lakosai e megyének magok is szívesen össze fogják rakni azon 1500 írtot, melybe az említett arckép és egy, a pesti sirtkertben nyugvó hamvai fölé állítandó egyszerű síremlék körülbelül kerülni fog — csupán a megyébe bocsájt szét ezenel aláírási íveket és felhívja a megye minden lakosát, hogy adjon mindenki annyit, amennyi tőle kitelik és nemes adakozásával tegye lehetővé Csányi László emlékének megörökítését. — Kelt Zala-Eggerszeg, 1867. évi szept. hó 15-én. A választmány.”

A síremlék ezóta fennáll. Az alkotmányos idő kezdete óta hazánk disze virága: a budapesti egyetemi ifjuság minden év halottak estjén elzarándokol a nagy halott sírházhoz, ott egyikük a sirt megkoszorozván, beszédet mond, méltatva a vértanúnak a haza szabadsága és függetlensége körül kifejtett óriási szolgálatait és szerzett érdemeit.

Csányi sírja a kerepesi-uti temetőben, a „Föltámadás“ csoportban, az alleluját tartó Jézus-szobor, közelében van, a 26-ik osztály 10-ik sírhely alatt. Előtte Czuczor Gergely és Beliczay sírja, utána mindjárt Csányié. A sirtkövön (piramis) szemközt ez a felirat van: „Zalamegye közönsége — Csányi Lászlónak — † 1849. okt. 10-én.“ A jobb oldalán: „1849-iki közlekedésügyi miniszternek.“ A hátsó oldalán: „A nemzet vértanújának“ s a baloldalán: „Hálás emlékül“ A sír hossza 195 cm., szélessége 95 cm.

(Az egész sirt az emlékkövel együtt 1897-ben Tikk László zala-eggerszegi tanító gyönyörűen megrajzolta „Csányi László élete“ cz. sajtó alá készülő munkámban. A ki akarja, nálam megtekintheti — addig is.)

Csányinak életnagyságu arcképe is ott van Zalamegye közgyűlési termében. Festette a nagy művész ha-

zánk fia: Barabás Miklós. Ott van Deák Ferencé mellett. Együvé, egymasmellé kerültek, a mint együtt és vállatve munkálkodtak a megyében a reformkorszak idején az „egyenlőség“ zászlója alatt.

Ez a mozzanat volt Csányi emléke iránt a megye kegyeletének első megnyilatkozása.

És nem mulhatott el, nem folyhatott le hazánk ezeréves főnállásának megyei megünneplése sem a nélkül, hogy a hálás utókor meg ne emlékezzék a megye halhatatlan fiáról.

1896. május 12 tartott gyűlésében elhatározta a megye, hogy milleniumi egyik emlékül megjelölje Csányi szülőházát táblával. A megjelölés és a tábla leleplezési ünnepsége azonban az idő rövidsége miatt 1897. okt. 10-re maradt. A diszbeszédet Barcza László megyebizottsági tag tartotta ott. Ugy látszik, hogy a Barcza-családban a Csányi-kegyelet tradícionális.

Ez volt a második megnyilvánulása a megye kegyeletének.

És mert három a magyar igazság, következik, hogy a vármegye adósa Csányi emlékének egy harmadik kegyeleti kifejezéssel. Most már tehát azt kérdezzük: hol van Csányi László szobra? Vagy talán annak nem dukál szobra, a kit a haza szabadsága és függetlensége védelmezéséért felakasztanak? Hát nem méltó az talán, hogy érce öntsek és ott álljon városunk piacán lelkesítő példaképpen, aki csak éppen akkor sietett jfel Budapestre, a midőn már nem prókátorokra volt szüksége a hazának többé, hanem férfias karokra, bátor szívekre? A ki védte a nemzet jogait utolsó lehetéteig, mindaddig, míg a hóhér meg nem fojtotta: annak nem szabad szobrot emelni?

Lépjön ki elsőnek a leggazdagabb, a kevésbé tehetősek követni fogják bizonyosan. Okvetetlen el kell indulnunk a szobor felé. Ezzel még tartozik a haza, különösen pedig a megye, Csányi László emlékének.

De azzal is tartozik a megye közönsége Csányi-

vármegye alispánját, hogy a szolgabírókat utasítsa, miszerint, kellő szigorral ügyeljenek fel arra, hogy a községekben új építkezések alkalmával a vármegyei tüzrendszeti szabályokat szigorúan szem előtt tartsák.

A vármegyei főorvos előterjesztése szerint a nagykanizsai közpórháznál új orvosi állást szerveztek, az egyes alkalmazottak fizetését felemelték; a kórházi bizottság ily irányú javaslatát a városi képviselőtestület elfogadván, annak jóváhagyását s ily irányban a belügyminiszterhez felterjesztés intézését a bizottság elhatározta.

Nagy Sándor bellatinzi anyakönyvvezetőnek fizetés felemelés tárgyában benyújtott kérvényét a bizottság pártolólág terjeszti fel.

Ferenzy János kis-komáromi anyakönyvvezetőnek fizetés felemelés tárgyában beadott kérvényét a főszolgabírónak azzal adja vissza a bizottság, hogy az érdekelt községek képviselőtestületeit az érdemben hallgassa meg.

Gutorföld kérvényét, hogy a pákai plebánia kerületéből a zala-tárnokiba helyeztessék át, a főszolgabírónak a bizottság azzal adja ki, hogy az érdekelt községek képviselőtestületeit a szóban forgó ügyre nézve hallgassa meg s az eredményről tegyen jelentést.

Anyakönyvvezető helyettesekül kinevezésre ajánlja a bizottság a belügyminiszternél *Halász József* jegyzői irnokot a galamboki, *Plichta Lajos* jegyzősegédet a murakirályi, *Koppár Lajos* jegyző irnokot a csáktornyavidéki, *Pintarits Pál* jegyző irnokot a drávavásárhelyi, *Kvam-patits József* tanítót a stridói, *Ellmann Béla* jegyzői irnokot a karmacsi anyakönyvi kerületben.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a pécsi posta- és távirda igazgatóság értesítését, mely szerint a kereskedelemügyi miniszter Meszes-Győrök községet azzal a kérelmével, hogy ott postahivatal állíttassék fel, elutasította.

Mikszavórott postahivatal felállítására tárgyában beadott kérvényét a bizottság úgy általában közigazgatási, mint nemzetiségi és politikai okokból pártolólág terjeszti fel a kereskedelemügyi miniszterhez.

Az állami közutakon az 1900 évben foganatosított szállítások- és építések felülvizsgálásához és pedig Zala-Lövőtől Alsó-Lendváig *Hajós Mihály*, Alsó-Lendvától Varasdig és Csáktornyától Letenyéig *Ziegler Kálmán*, Letenyétől Nagy-Kanizsáig *dr. Tuboly Gyula*, Nagy-Kanizsától K.-Komáromig *Hertelendy Béla*, Kis-Komáromtól Keszthelyig *gróf Battányi József*, Viegantól Sümegig *Hertelendy Ferenc*, Sümegtől Zalabéregig *dr. Gyömörey Vince*, Nagy-Kanizsa város területére *Eperjesy Sándor* törvényhatósági bizottsági tagot választotta meg a közigazgatási bizottság.

A kereskedelemügyi miniszter leiratára, melyben tudatja, hogy az államépítészeti hivatalnál egy új díjnoki állás rendszeresítése iránt tett javaslatát a bizottságnak nem veheti figyelembe: a közigazgatási bizottság újból kéri a mi. isztet, hogy a közüti kerületi felügyelő megballgatása mellett ezt a kérdést újból fontolóra venni s az itteni államépítészeti hivatal személyzetét a többi államépítészeti hivatal személyzetéhez képest arányosan rendezni sziveskedjék.

Bazsi községnek postahivatal felállítására tárgyában beadott kérvényét — tekintettel az általános közigazgatási érdekre, valamint hogy az érdekelt községek a postahivatali költségeihez is hajlandók hozzájárulni — a közigazgatási bizottság pártolólág terjeszti a pécsi posta- és távirda igazgatósághoz.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette, hogy a kereskedelemügyi miniszter Meszes-Győrök és Vonyarc-Vashegy kérvényét, hogy a gyenesi postahivatal Vonyarczra helyeztessék át, nem teljesítette.

Panasz emeltetvén a pacsi járásban levő községi közlekedési utak rossz állapata miatt: a járási főszolgabíróság útján a községeket felhívja a bizottság, hogy községi utakat a megfelelő kapavágásokkal javítsák.

Az 1901. 1902. 1903 és 1904. évekre a kavics-nagy érdemeinek, hogy minden év október 10-én kitűzesse a vármegye székházára a fekete zászlót, és hogy e napon gyászmise is tartassék minden évben Csányi László lelki üdvéért.

Minden nemzet addig él, a mig nagyjainak emléke szívéből ki nem hal. A magyarnak kell az ébrentartás, a többszöri felrészés, különben elalszik. Zalamegye sűtkérez Csányi és Deák, dicsőségének fényében; soknak politikai tőkéje is a két nagy ember életelve; Deák irányában le is rőtta a megye a mivel tartozott, de Csányi Lászlónak maig adósa a szoborral. Induljunk el hát csak a szobor felé, mert már türehtetlen a közönjőség és álomosság.

Következzék tehát el a harmadik mozzanat, hadd legyen teljes a magyar igazság.

Az is dicsőségére válnék Zalának, ha megszerezné Csányi László levéltárát, vagy ha csak lemásoltatná is a megyei levéltár számára. Csányi levéltára a szomorú napokban az aradi megyeház pincéjébe dobtott: itt penészledett 1892-ig. Ekkor Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő az iratokra rá akadván, azt lajstromoztatta. Ott vannak most az aradi 1848—49-es ereklyemuzeumban. Vajjon ez a több mint 700 levél nem érdekelné a megyében senkit?

Deák Ferenc beszédeit drága pénzen veszik. Csányi Deáknak volt a megelőző követe és éppen Deáknak ő készítette az utat a megyében. Azt mondhatjuk, hogy Deák már Csányi által tört uton indult el missziójára. És ennek az uttörőnek csak olyan emlékei vannak az irodalomban, mintha valami „tablábíró” volt volna a maga idejében.

El kell következni az időnek, amikor Csányi emléke is megkapja a halás utókortól a teljes dicsőítést, a fényeset, a nyilvánosat.

Novák Mihály.

szállítás tárgyában megtartott árjelés eredménye előterjesztetvén, a bizottság a szállításra vállalkozott községeknek, ahol pedig községek erre nem vállalkoztak, Graner Lipót fia zala-egerszegi cégnek adta ki azzal, hogy az ajánlatnál 5%-os kedvezményt adjon. Ez ügyvel kapcsolatban elhatározta a közigazgatási bizottság, hogy jövőben az árjelés napjáról a főszolgabírók útján a közejgyzóság is értesítettessenek, hogy ezek meg a községekkel tudassák a határnapot; továbbá hogy az egész vármegyére szóló ajánlatok a főszolgabírókhoz, valamint a központban a vármegye alispánjához adandók be.

A kir. tanfelügyelő jelentése szerint ezen időszakban meglátogatta a zala-egerszegi iparos tanonc iskolát. Újebben személyesen értekezett a helyszínen a petőhenyei második tanítói állás ügyében. A zala-szent-iváni. kath. iskolában a kívánt intézkedések egy részét végrehajtva találván, a többiekre nézve külön intézkedett. — Meglátogatta a mellei r. kath., a csonkahegyháti ág. ev., a barabásszegi ev. ref., a ballahidai ág. ev. iskolákat; mindenütt értekezett az iskolák dologi szükségletei felül és sürgette a szorgalmi idő megkezdését; a barabásszegi iskola és tanítói lakás állapota iránt külön intézkedett. — Meglátogatta a novai r. k. iskolát, ahol beáll már a harmadik tanítói állás szervezésének szükségessége. Jelen volt a szepetneki r. k. iskola felszentelésén, amelyre megjelent a vármegye főispánja és alispánja is. Mivel a nagy-récei községi iskola államosításának feltételeit a képviselőtestület el nem fogadta, felhívta az előjáróságot, hogy a még szükséges állás szervezése, az építkezéseknek kellő időben megindítása és pedig az épületben mutatkozó életveszélyes állapot haladéktalan elhárítási ügyében felelősség mellett intézkedjék.

A vaspöri r. kath., vidornyfajoki r. kath., gábozajházi r. kath. és háshágyi róm. kath. iskoláknak államosítási tárgyában a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez intézett kérvényeit a bizottság pártolólág terjeszti fel.

Németh Béla sümegi közs. óvónak nyugdíját a miniszter évi 1290 koronával állapította meg, melyhez a község évenként 256 koronával tartozik járulni, amiről a bizottság a községet a miniszteri rendelet másolattal értesíti.

A lemondás folytán megüresedett karmacsi tanítói állásnak választás útján való betöltésére választási elnökül a bizottság Bogyay Máté országgyűlési képviselőt és bizottsági tagot kérte fel.

A letenyei járási főszolgabírónak jelentését Molnár György várföldi tanító fizetésének folyóvátételéről a bizottság azzal vette tudomásul, hogy érdekelt tanítót az összeg felvehetéséről a község kellőképp értesítse.

Az érvaszei elnök jelentése szerint a fogalmazói karnál augusztus végén hátralék volt 6.621, szeptemberben beérkezett 4074 s így elintézés alá került 10.695 ügyszer, amelyből szeptemberben elintézték 4.790 dbot s így szeptember végén hátralékban maradt 5.905 ügyszer; az irodánál augusztus végén hátralékban volt 893 szeptemberben leírás végett beérkezett 4.790 s így elintézésre várt 5.683 ügyszer, amelyből szeptemberben leírtak és expedáltak 4.245 dbot s így szeptember végén elintézetlenül maradt 1.438 ügyszer.

Vármegyei közgazdasági állapota.

Graner Lajos vármegyei közgazdasági előadó vármegyei szeptemberi közgazdasági állapotáról a következő jelentést terjesztette elő a közigazgatási bizottság októberi gyűlésén:

A múlt hónap jellege egyáltalán száraz volt, meri a hónap kezdetén mutatkozó csekély mérvű csapadék után, mely hűvös időjárással volt kíserve, oly derült idő járás és nagy szárazság következett, hogy ez a hónap egészen nyárius jellegűt kölcsönzött.

A vetési munkálatok a hó közepe táján megyszerte elkezdődtek ugyan és a jól előkészített talajoknál gyorsan is haladnak, — azonban az eső hiánya mindinkább érehtető és a kötöttebb talajoknál a rögzepződés a bemunkálást lassítja; félős, hogy a tartós szárazság miatt sok helyütt egyenetlenül fog kelni az őszi vetés. A szárazság miatt elszaporodtak a fekete hernyók, földi bolykák, sátróvarok is és egy helyen vármegyeinkben az ezidei reepe természet teljesen megsemmisítettek.

Másrésről a meleg időjárás és a szárazság a sarjufelzárítására igen kedvezett, csakhogy itten meg az egész július hó folyamán és az augusztus hó elsőfelében ual kodott szárazság a sarju természet ezidén tetemesen redukálta, még azon hátránnyal is volt a szárazság a gazdára nézve, összekötve, hogy őszi takarmánya nem fejlődött, a csalamádé és köles csekély hozamotad úgy hogy a száraz takarmánnyal való tartás ezidén korán megkezdődött.

De ártott ez a szárazság a legelőknél és a rétek lekasálása után fejlődő *fattyusarju képződésének* is, ugy, hogy az állatok táplálkozása a lefolyt hónapban sok kívánni valót hagyott maga után.

A tengeri azonban szépen beérett és szedése a kiszáradtnál már általánosan folyamatban is van. Hozama a vármegye területén közepes leend csak, mert részint a kései vetés, de az aratási időszak alatt tartott szárazság miatt kevés cső fejlődhetett. Minősége azonban ezidén jó lesz, bár a *kukorica moly* ezidén is sok helyütt pusztított.

A burgonya beszéde majdnem általánosan befejeztetett már; a burgonya — termés eredménye azonban a varakozások mögött maradt, melynek ismét a későbbi vetés és a szárazságban tuláljuk okát. Fellépett a korai fajtaknál a peronospora is, különösen a megye felsőbb járásában.

Az állati és növényi ellenségektől nem szenvedett burgonyának minősége azonban kifogástalan.

A kerti vetemények és a káposztafélék szintén szenvedtek a szárazság miatt — és különösen a káposz-

tákat a hernyók sok helyütt elpusztították, a mi tekintettel ezen növénynek fontosságára a nép élelmezésére nézve — sajnos tapasztalat.

A hüvelyesek betakarítása különféle szerencsével járt. Mig például a magbüköny sok helyütt megázva és kiperegve került a szerős kertekbe, máshol meg kifogástalan ezidén, addig a bab is borsó termése kielégítő volt.

Az augusztus hó II felében uralkodott esős időben vetett köles és tatárka türehtősen fejlődött; ellenben a korábbi vetések kétszeresek lettek az egyenetlen kelés folytán.

A szárazság még kellemetlen befolyással járt a cukor- és takarmány répa fejlődésére nézve is és legalább is 25%-ra tehető átlag a hozamnak reducalása a júliusi és szeptemberi szárazság folytán. Minősége azonban a cukorrépának előre láthatólag a gyárasoknak igen kedvező leend.

A mag lóhere ezidén ismét szenvedett az ápión ormányos bogár által és nem egy helyütt a lóher II. kaszálása magtermelésre alkalmatlanná vált. A mag minősége azonban szép leend. Az ország egyéb részeiből, pl. Erdélyből és a Bánságból érkező rossz termési hírekkel szemben azonban vármegyeinkben még türehtő leend a maglóher termésének eredménye, mely annál is inkább fontos tényező, mert a világgiacon ezen terményre nézve beállt nagy szükséglet folytán — ezidén ismét magas árakkal fogunk találkozni.

Egyedül a szőlő fejlődésére nézve volt az uralkodó meleg időjárás fölötte kedvező. Tekintettel ugyanis azon körülményre, hogy a jól kezelt és még termő erőben levő szőlőterületeken ezidén vármegyeinkben vidékenként igen szép eredmény várható, ez csak örvendetes leend. Kiválik ezidén a Balaton vidéken észlelhető szőlő termés bőséges hozamával és egészséges állományával.

Sok helyütt azonban, hol a védekezési munkálatok nem a kellő eréllyel folytak, ott a peronospora heves fellépése folytán: elszáradt, elfonnyadt levelű szőlőkkel találkozunk, mely tekintettel arra, hogy ezen területek jobbak a kisebb birtokokos tulajdonát képezik, sajnos jelenség.

De a védekezési munkálatoktól még mindig irtózó kis gazda szőlőterületét csak azon esetben lehetne biztosan a növényi ellenségektől megóvni, ha például a permetezés, porozás, szénkénezés sat. hatósági felügyelet mellett és közösen kivetendő költséggel a hegyközség előjárósága részéről eszközölnének a kellő időben.

A szüret már több helyütt folyamatban is van, a termett mustnak minőségét igen dicsérik. Az állategészségügyre vonatkozólag jelentem [végre a tekintetes közigazgatási bizottságnak, hogy a szarvasmarha és ló állományánál, járványos megbetegedések figyelemre méltó számba nem fordultak elő; — sporadikus jelleggel birt a lépfene fellépése a keszthelyi és pacsi járás 1—1 udvarában.

Ellenben panaszkozhatunk a sertésvész elterjedésére, mely fokozatosan halad és immár a vármegye minden járásában kisebb nagyobb mértékben fellépett. És ha azon rohamos pusztulásokkal nincsen is összekötve, mint első fellépténél, a nyolcvanas években, mindazon által igen kellemetlen ez nemcsak a veszteségek miatt, hanem az állati forgalom korlátozása végett is. A sertés árak e miatt nyomottak is, mert a legtöbb piac le van zárva; — a kivitel meg csekély mérvű.

Allandó jó keresletnek örvend azonban szarvasmarha állományunk, kielégítő árak és élénk vásárok mellett. A nagyobb gyárak és huzaldák vármegyeinkben ezidő tájt sok marhat összevesznek, — különösen a nyugati fajtak keverékéből származó ökröket viszik el tőlünk szivesen. Sajnos, nem mondhatjuk el azonban gabona feléinkre is, hogy emelkedő árak mellett keresletnek örvendnek. A gabona piac mindig ingadozó és nyomott. Pedig ezidén különösen búzából gyönyörű mintákat kapnak vármegyeinkből a kereskedők — és 80 kg nehéz buza még a kiszáradtnál sem megy ritkaság számba.

Iskola szentelés Szepetneken.

Szép ünnepélyt tartottak Szepetneken szeptember 30-án. E napon szenteltetett fel ugyanis a szepetneki róm. kath. iskola új épülete, melynek költségeire a hitközség harmindezer koronát áldozott.

Méltatva is lön e kiváló buzgalom, mert az ünnepélyen megjelent dr. Jankovich László főispán, Csertán Károly alispán, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, vármegyei tanfelügyelő, Viosz Ferenc vármegyei főszolgabíró.

Illés Ferenc szombathelyi egyházmegyei kanonok tartotta 9 órakor az ünnepélyes misét segédlettel.

Mise után körmenetben vonulnak az iskolaépület elé, melyet Illés Ferenc kanonok szentelt meg egyházzilag.

Szertartás után az udvarra vonult az egész közönség, hol minden előtt a megszentelést teljesítő kanonok méltatta a nap jelentőségét, dicsérte a hitközség nagy áldozatkészségét és kijelentette, hogy hosszú esperesi pályáján ennél pompásabb iskolaházat nem szentelt meg. Beszédeknek az iskolaházon levő felirat „Imádd az Istent, szeresd a királyt, szeresd a hazát” — szolgált alapul:

Berkovits József szepetneki plebános dr. Jankovich László grótot és kíséretét üdvözölte igen lelkesen, kifejezte a hitközség és iskolaszék forró háláját a tanusított figyelemért.

Dr. Jankovich László gróf főispán meleg bensőséggel válaszolt az üdvözlésre, rámutatott a község példás kulturális törekvésére s kérte Isten áldását boldogulásukhoz.

Most dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő állt a közönség elé és szívből fakadó szavakkal fejezte ki örömet a zalavármegyei iskolafenntartók nemes vetelkedése felett, hogy a magyar kultúrának egyik palotáját a másikat után adják át rendeltetésének; hogy állam, egyház,

hatóság, társadalom egységes érzéssel ápolják a magyar kultúra fenséges céljait; rámutatott Berkovits József plebános nemes ambíciójára, hogy papi hivatásának oly megfelelő tért talált ezen szép iskola felépítésében. Végül szép buzdítással olvasta fel a vallás- és közoktatásügyi miniszter elismerését, amelyet a szepetneki róm. kath. hitközségnek küldött hazafias és lelkes áldozatkészségeért.

Délben Berkovits József plebános válaszolt a tanfelügyelő szavára; méltatta a szepetneki iskola nagy hivatását, határszéli jelentőséget. Dicsérte az iskola építésére irányult sok jó indulatot úgy a kegyuraság, valamint a hívek részéről. Végül ismételte hálás köszönését a püspök küldöttének: Illés Ferenc kanonoknak, a főispánnak és a jelenlevőknek.

A lelkes életem után újból körmenetben vonultak a templomba a hálaadó istenítiszteletre.

Berkovits József plebános vendégszerető házában gyűlt egybe a diszes társaság. A felköszöntök sorát Illés Ferenc kanonok nyitotta meg, poharát a pápára és királyra emelvén. Éltették azután a felszentelést teljesítő kanonokot, a főispánt, alispánt, tanfelügyelőt, a főszolgabíró stb. különösen pedig a plebánost, annak jelen volt édes atyját, bátyját és testvérét.

Távozás előtt még mindenki vetett egy pillantást a valóban pompás iskolaházra, melynek helyisége, berendezése, általában egész felszerelése megfelel a pedagógia legszigorubb követelményeinek.

Tenyészállatok díjazása.

(A nagy-lengyeli gazdakör kiállítása).

A nagy-lengyeli gazdakör szeptember hó 30-án tenyészállat díjazást rendezett. Már reggel 9 órakor gyülekeztek az érdeklődők és a meghívottak. Később megalakították a bíráló bizottságot, melynek tagjai lettek Deák Mihály elnöke alatt Bogyay Máté, Dervarics János, Farkas Gábor, Malatinszky Ferenc, Balhauser Ottó szombathelyi állattenyésztési főfelügyelő, Péterffy József, Gruner Lajos, Borbély János, Tuboly Zsigmond és Baboss Árpád.

A kiállítás helyül Strausz Sándor nagy-lengyeli gazdaköri jegyző szérüs kertje szolgált, melyet az alkalomra planiroztak. Azonban mégis megvolt az a hátránya hogy lejtős volt, mi miatt a szabályos állású lábak is akárhányszor nem a legszebb állást mutatták. Ez azonban nem a rendezőség, hanem a természeti viszonyok, illetőleg a talaj alakulás hibája, amennyiben a dombos helyen fekvő községekben, vagy annak közvetlen közelében jobb hely található nem volt.

Felhajtottak összesen 114 darab tenyészállatot, a mi nem épen soknak mondható, ha tekintetbe vesszük, hogy a kiállító községek száma 10-nél több volt s ezek közt oly népes községek szerepeltek, mint Nova és Nagy-Lengyel.

Igaz ugyan, — hogy a mint meggyőződtem, — a gazdakör elnöke és jegyzője mindent megtett a tömegesebb felhajtás érdekében, azonban gőcsei népe indolensebbnek bizonyult ennek dacára is, mint a sümegvidéki.

A mi a felhajtott állatok minőségét illeti, táplálás és tisztántartás tekintetében nagyon jónak bizonyultak. Ez azonban a fajtisztaságra nem mondható, minek oka abban keresendő, hogy a többféle nyugati fajtát keresztezik.

Az egyedek közt díjra legkevésébbet találtak a magán tenyésztésű bikák közt. Legjobbak voltak a növénydek üszök és borjúk.

Díjazásra rendelkezésre állott 400 korona, melyből kiosztottak 340 koronát. A különbség a tenyészbikák díjazásánál maradt ben, mert sem az első, sem a harmadik díjat nem adták ki. A második díjat 25 korona Doszpod Gábor 1/2 éves vöröstarka bikája nyerte.

A községi bikák jó gondozásáért ajándékot kaptak Bödör György novai 2 bikáért 15 koronát, Gombos László n.-lengyeli, Pais Gábor paizszegi, Galambos László ormándlaki, Tóke Mihály millei, Simon István csonkahegyháti, Salamon Ferenc gellénházi, Vörös István barabásszegi, Czigány Gábor mifejai lakosok 10—10 koronát.

A tehének kiállítói körül díjat kaptak Takó György millei lakos I. díj 40 koronát (ennek a tehene egyszerre két borjut ellett, melyek igen jó conditióban voltak), — II. díjat 25 korona Farkas József gellénházi, III. díjat 15 korona Doszpod Gábor nagy-lengyeli, IV. díjat 10 korona Horváth István petrikereszturi, V. díjat 5 korona Dara József csonka-hegyháti lakosok nyerték.

Üszök kiállítói közül díjat kaptak: Nagy Ferenc petrikereszturi lakos 40 koronát, Farkas József gellénháza 25 koronát, Horváth István petrikereszturi 15 koronát, Tóth Miklós gellénházi 10 koronát, Bankó Ferenc gellénházi 5 koronát, — szép borjuért Bakos Sándor náprátfai lakos 20 koronát.

A kiállítás érdekében Bányi László, Strausz Sándor, Gruner Lajos mindent megtettek, hogy az mennél jobban sikerüljön.

Péterffy József.

Dr. Darányi Ignác földmivelségi miniszter Badacsonyban.

Már csütörtökön lázas érdeklődés mutatkozott Tapolczán, Badacsonyban és vidékén Rév-Fülöpn és Balaton-Füreden a miniszter érkezése iránt. Házakat lobo-góztak, diadalkapukat emeltek, utcákat söpörtek és sóhajtoztak. Ez utóbbi azért történt, mert az idő egy kissé elkecsereglett s kezdte könnyeit hullatni, mely szomorúság azért átragadt a badacsonyi szőlőbirtokosokra, a minisztert üdvözlő testületekre, no még a riporterekre.

Azonban a sok sóhajnak meg lett a főganatja s pénteken reggelre az idő teljesen kitisztult s a hűvös reggel előkerestette a téli kabátokat. Már reggel hat órakor indult a kocsi Tapolczáról és a vidékről a balatonparti Trattner-féle Hableányhoz. Ugy 8 óra körül már pár száz főre menő legnagyobb részben úri közönség hullámzott a hajó állomás kikötőjén.

A négyes fogatok egymást érték s megindult a találgatás, hogy melyiken fog a miniszter utazni. A tippekben favoritja volt Bezerédy négyes fejeének. Ezalatt Boglár felől feltűnt egy nagy hajó, két kisebből kísérvé, ami az érdeklődést arra irányította. A nagyobb hajó a fölötte levő zászló koszoru alatt a legjobban imponált. Mégis indult erre is a találgatás, hogy mi is a neve, de senki sem tudott bizonyosat mondani.

A beavatottak, — a kik legtöbbet tudtak, — csak annyit tudak elárulni, hogy a miniszter Budapestről a déli vasuton csütörtök este ért Boglára, hol a vasuti kocsiiban halt s innen körülbelül 7 órakor indult hajón Badacsonyra. Később azután kiderült ez a titok. E közben t. i. a fahalászok is három dereglyén nyílt tengerre mentek s beeresztették a nagy hálót.

Mikor a hajó a kikötőtől pár száz méterre volt, kiadták a partra, hogy a moloról tessék kimenni egészen a partra. Ez ez nagyon helyesen is történt, mert különben a nagy tolokodás közben (hiszen mindenki előre siet) néhány ember uszott volna.

Végre a hajó kikötött s a miniszter ur gróf Jankovich László főispán, Dobokay Sándor miniszter tanácsos, Engelbrecht borászati főfelügyelő, Br. Puthány Géza stbiek társaságában a partra jött, hol háromszoros éljen riadal fogadta.

Most Hertelendy Ferenc országgyűlési képviselő, mint a zalavármegyei gazdasági egyesület elnöke, üdvözölte meleg hangon a minisztert, hogy eljött, a mint mondá: megszémmelni fáradságos munkánk gyümölcsét. Üdvözi akkor, midőn a természeti szép helyen, mely hazánk közkinccse, a pusztulás nyomán virágzó kultúrát láthat.

A miniszter, mint mondta, hálával fogadja a vármegyei gazeasági egyesület üdvözlését, mint olyanét, mely a multban is kitarított mellette és bizalmat helyezett beléje. Örömmel jön ezen népközé, mely fajunk legértelmesebb népe.

Ezután az öreg gyulakeszi esperes-plebános Aczél Endre üdvözölte a minisztert. Beszédjét azzal kezdte, hogy egy van az alkalommal, mint az egyszeri ember, ki herceget nem látott soha. Ő sem látott még minisztert, de a midőn van szerencséje egyet azok közül üdvözölni a ki a papi birtokok elpusztult szőlőit újra állította, szóval ki nem fejezhető örömeinek amaz óhajással ad kifejezést, hogy továbbra se vonja meg támogatását.

Most a miniszter kezdett beszélni megköszönendő a bizalmat, de az esperes úgy látszik csak megnyugodt egy keveset beszéd közben, mert ezután rendithetlen nyugalommal folytatta: »Az angolnak a világ minden részében van arany bányája, de a magyarnak csak itthon; ez az arany bánya a szőlő és a szántóföld (Ugy van, ugy van) melynek Párisban és itthon egyaránt leghathatóbb védője ő excellenciája.« (Éljenzés)

A miniszter ezen beszédre adott válaszában hangsúlyozta, hogy az egyházi szőlők rekonstrukcióját annál inkább szükségesnek tartotta, mert ezzel a népnek példát nyújthat a papság, melynek a jövőben is számít munkásságára ép úgy, mint a multban tapasztalta. Ezután Horváth József badacsonyi tomaji plebános a község nevében üdvözölte, melyet a miniszter megköszönvén, a társaság a herceg Eszterházy szőleje felé indult, miközben a miniszter a körülállókkal kezét fogot s szíves beszélgetésbe elegyedett. A szőlőben a herceg kormányzója Mageti Géza kauluszolta a minisztert és szolgált felvilágosítással. A szőlők közt, melyek gazdag termést mutatnak, a társaság a Balaton partja felé tartott, a honnan az egész hegy belátható volt. A miniszter minden iránt a legnagyobb érdeklődést mutatta s hogy mennél többet láthasson, oly gyorsan ment, hogy a mint egyik helybeli notabilitás megjegyezte, futni kellett utána.

A rövid időre terjedő program nem engedte, hogy közvetlen közelről szemlélje meg a kisebb termelők szőlőjét, de így is rövid órai tartózkodás után teljes meglepéssel tért vissza a Hekla hajóra mely a kísérettel együtt Rév-fülöpre vitte, hol ismét a szőlőket tekintette meg. Innen a társaság követésére Balaton füredre ment. A miniszter fogadására többek közt Badacsonyan ott voltak már említettek kívül: Certán Károly Skublics Koller István, Skublics Jenő, Szentmiklóssy Gyula, Bogyay Máté, Bogyay Elemér, Vastagh János, Felek Alajos, Tuss Antal, Török Pál, Mok Gyula, Glaser Gyula, Dr. Sagvály Jenő, Horváth Jenő, Székely Emil, Dervarics Ákos, Csígyó Ferenc, Zathureczky Márton, Dr. Háry István, Thassy Kristóf, Ley József, Bognár Károly, Kerry Elek, Sélley Gyula, Papp Imre, Dobokony Sándor, Br. Puthány Géza, Engelbrecht Ernő, Zimnicmán Gusztáv, Tellman Sándor, Orosz Ernő, Bolla Antal, Gruner Lajos, Horváth Sándor, Bezerédy László.

Péterffy József.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

A felsőleges király nevenapján, f. hó 4-én reggel 9 órakor a róm. kath. plebánia templomban ünnepélyes hálaadó isteni tisztelet volt, emelven részt vett a vármegyei tisztviselői kar élén Certán Károly alispánnal a honvédhuszár- és csendőr tisztikar, a helybeli kir. hivatalok és testületek, a városi hatóság, a különböző tanintézetek tanulói tantestületük vezetése mellett és nagy közönség. A mise fényét enéjükkel emelték Hutás Józsefné, Mihálovics Béláné és Strausz Lajosné urhölgyek, Czukelter Lajos joghallgató, valamint a főgymnasium énekkara Mihálovics Béla főgymnasiumi énektanár vezetésével.

Darányi Ignác miniszter köszönő irata. Darányi Ignác földmivelségi miniszter a Zalamegyei gazdasági Egyesületnek a palini rendkívüli közgyűléséből hozza intézett bizalmi nyilatkozatát Hertelendy Ferenc országgyűlési képviselőhöz, mint az egyesület elnökéhez intézett következő meleg hangú levélben köszönte meg: Nagyságos Elnök ur! Azon öszülete köszönettel volt szíves megemlékezésen kívül, melyben a Nagyságod böles elnökelete alatt álló Zalavármegyei Gazdasági Egyesület Pacsán július 29-én tartott rendkívüli közgyűlése részesített, a f. évi augusztus 5-én 246 sz. a. hozám juttatott közgyűlési jegyzőkönyvből is örömmel győződtem meg azon agyabecsült bizalomról, melylyel a t. Egyesület irantom viseltetik. Midőn a lekötelező szíves megemlékezés ez újabb jeleért hálás köszönömetet nyilvánítom, van szerencsém azon kéresemnek is kifejezést adni, hogy a t. Egyesület engem továbbra is hathatós támogatásában és szíves bizalmában részesíteni méltóztatásék. Fogadja Nagyságod tiszteletem öszinte nyilváníását. Darányi Ignác.

Mihályfa község kegyelete. Megható, szép ünnepet rendezett Zala-Mihályfa községe, leróva a kegyelet adóját egykori jötevője, Bessenyei Ernő volt országgyűlési képviselő, földbirtokos emlékének, akinek köszönhetette az államsegéllyel létesített elemi iskoláját. A község képviselő testülete lefestette egykori jötevőjének arcképet és szép ünnepség között helyezte azt el az iskola termében. A kegyeletes ünnepségen részt vett a bo'dogultnak két leánya is, akik közül Kalcsics főtörzs orvosné a nap emlékezetét megőrkítendő, két száz koronás alapítványt tett szegény szorgalmas tanulók jutalmazására.

Távozó hivatalfőnök. A közigazgatási bizottság f. hó 2-án tartott ülésében örömmel vette tudomásul Halvax Mátyás itteni helyettes pénzügyigazgatónak pénzügyi tanácsossá és ipolsági pénzügyigazgatóvá történt kinevezését s neki, mint aki e gyűlésen is a szabadságon levő pénzügyigazgatót az ülésben helyettesítette, elnöklő főispán indítványára kiismerését fejezte ki, mint volt pénzügyigazgató helyettesnek, ebben az állásában teljesített ügybuzgó működéséért s új hivatalos működési köréhez minden jót kívánt.

Takarékpénztári elnökválasztás. A zala-egerszegi takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága szeptember hó 29-én tartott ülésében töltötte be dr. Mangin Károly kir. tanácsos elhalálozó ával megüresedett elnöki széket. Az igazgatóság az alapszabályok értelmében saját kebeléből Hajik István igazgatósági tagot választotta meg elnökké.

Köszönetyilvánítás. A zala-egerszegi nőegylet részére özv. dr. Mangin Károlyné öngyűlése 50 koronát, Kayser Engenia és dr. Kayser Emilné öngyűléseik 20—20 koronát voltak szívesek adományozni, melyért az egyesület vezetősége ez uton mond köszönömet.

A városi pénzügyi bizottság f. hó 4-én Várhidy Lajos polgármester elnökelete alatt gyűlést tartott, amelyen első sorban a bizottság megalakult, elnöklő Udvady Ignác, alelnöklő Büchler Jakab városi képviselőket választván. Ezután ártért a bizottság az 1901-ik évi városi költségvetési tervezet tárgyalásába s azt a tanács javaslatához képest változtatás nélkül elfogadta s a képviselőtestületnek elfogadásra ajánlja. Az elfogadásra ajánlott költségvetés szerint a kiadások összege 205.562 kor. 21 fill., a bevételek összege 123.520 kor. 15 fill. s így a pótlék által fedezendő kiadás 82.042 kor. 06 fill. tesz ki, amelyből az összes adó minden koronájára 63²/₁₀, a földadó kivételével a többi adóra 17⁰/₁₀ s így összesen 80²/₁₀ pótlék esik, amely az 1900-ik évi 83⁰/₁₀ kal szemben 2⁷/₁₀ csökkenést tüntet fel, dacára, hogy a költségvetésben 4000 koronát meghaladó rendkívüli s csak is az 1900 ik egy évre eső kiadási tételek szerepelnek, amelyek legnagyobb részét a vendéglősöknek és helypénzszedőknek törvényhatóságilag megítélt pótlék visszatérítések, továbbá egy zala-egerszegi illetőségűnek ítélt elhalt után majd ezer koronát kitevő ápolási költségek képezik.

Trachoma orvos kirendelése. A m. kir. belügy-miniszter a Cserencsócson és vidékén levő trachomás betegek gyógykezelése céljából dr. Schwarz Otto orvostudort kirendelte.

Anyakönyvvezetők kinevezése. A m. kir. belügy-miniszter Vlasics Józsefet a szécsi-szigeti anyakönyvvezető kerületbe anyakönyvvezetővé, Döme Lajost a zala-szent-balászi, Aczél Aladárt a légrádi, Keresztury Ödönt a zala-koppányi, ifj. Angyán Jánost a vonaracz-vashegyi, Feisz Lászlót a mura-szent-mártoni anyakönyvvezető kerületbe anyakönyvvezetőhelyettesé nevezte ki.

Vasúti. A Körömd megazombati vasútra Körömd város képviselőtestülete törzsrésztvényekben 30.000 korona összeget szavazott meg a tanács javaslata szerint.

Urodalmi tisztviselők kinevezése. Gróf. Festetics Jenő Fusz Ottó komárommegyei erdőész Felső-Mihályfalvára főerdésznek, Eblényi János végzett gazdasági tanintézeti hallgatót a csáktornyai urodalomhoz gazdasági irnokká nevezte ki.

Tanítónői kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kovács Jolán okleveles tanítónőt a hodosáni állami elemi iskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

Tanító választás. Kezka-Szent-Miklóson a nyugdíjazás folytán üresedésbe jött kántortanítói állásra Péntler Géza okleveles dobrú tanítót választották meg.

Névváltoztatás. Hurincz Mihály m. kir. csendőr gelsei lakos vezetéknévénél »Kálmán«-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

A magántisztviselők országos nyugdíj egyesülete. egy városunkban megalakítandó helyi választmány, illetve bizottság érdekében összejevetel megtartását tervezi, amelyre az itteni összes magántisztviselőket és kereskedelmi alkalmazottakat meg fogja hívni. Az összejevetel helye és időpontja lapunk ujján fog közzétetni — esetleg külön szétküldendő meghívók által, ha nyugatis a központi igazgatásához (Budapest III. ker. Kerpesy ut 78 szám alatt) intézendő bejelentések a részvételre kellő

számban idejekorán érkeznek be. Mi örömmel üdvözöljük a Magántisztviselők országos nyugdíjgyesületének vezetőit (Elnök: Lukács Béla v. b. t. t., orsz. képviselő al-elnökök, kis Jókai Agoston József, kir. tanácsos, orsz. képviselő és Weisz Berthold orsz. képviselő) ama komoly törekvésüket, hogy az ország minden nagyobb városában helyi választmányokat szándékoznak létesíteni és kívánatos, hogy az érdekeltek a részvételre kellő számban mielőbb jelentkezzenek. Az egyesület egyáltalában folyton fejlődő tevékenységét fejt ki és ennek köszönheti azt az általános érdeklődést, amely minden oldalról feléje irányul. Nemcsak a főváros, hanem az országnak minden jelentékenyebb városa szép számmal szolgáltatja a tagokat és ennek tudható be, hogy az egyesületnek nemcsak tőkéje, hanem tartalékalapjai is jelentékenyen gyarapodnak úgy, hogy ma már az egyesület vagyona, amely egy nagy bérpalotába és értékpapírokba van befektetve, jóval felülmúlja az egy milliót. Szükségesnek tartjuk még megjegyezni, hogy az egyesületnek nemcsak minden magán tisztviselő, hanem egyáltalában minden kereskedelmi alkalmazott tagja lehet.

Ténzügyi kinevezés. A zala-egerszegi pénzügyigazgatóság Fehér József pénzügyigazgatósági napidíjas zala-egerszegi lakost segélydíjas irodakezelési gyakornokká nevezte ki.

Szőlőbirtokosok figyeimébe ajánljuk a földmivvelésügyi miniszteriumnak az ország összes gazdasági egyesületeihez intézett következő rendeletét: „Értesítem a címet, hogy a kincstári erdőben termelt szőlőkarók engedélyezése iránt beadandó kérvényeket a jövőben egyszerre kívánom elbírálni és annak eredményéhez képest megállapítandó sorrendben fog folyamodóknak a karó kiszolgáltatni. — Ennel fogva felkérem a címet, hogy az érdeklődő szőlőbirtokosokat figyelmeztetni szíveskedjék, hogy szőlőkaró iránti kérvényüket legkésőbb minden év december végeig az illetékes szőlőszeti és borászati kerületi felügyelőnél adják be, megjelölve a kérvényben a kért karók választékát, hosszúságát s a helyet, ahonnan azokat kiszolgáltatni kívánják. A kérvényben megemlítenő az is, hogy az esetben, ha a kért választékú karók utalványozhatók nem lennének, a más helyről utalványozandó és ugyan olyan vagy más választékú karóval a folyamodó beéri-e? Utasítottam egyidejűleg a szőlőszeti és borászati kerületi felügyelőket, hogy az ekként beérkezett kérvényeket, a kérvényezőök vagyoni viszonyaihoz és szükségletéhez képest megállapítandó sorrend szerinti kimutatás kíséretében legkésőbb minden év január 20-ig terjeszsek fel hozzám“.

Megegett. Komlófer Juliánna kövágó-őrsi lakos 10 éves leányának a konyhán levő tűzhelytől ruhája meggyuladt és az ez által okozott égési sebek következtében meghalt.

Fölakasztotta magát Jani József midszentkáljai lakos öngyilkossági szándékkal magát felakasztotta.

Tűz volt. Medgyes községben szeptember 25-én d. e. 1/2 11 órakor tűz ütött ki, s 10 lakóház a melléképületekkel, gabona, takarmány és szalma a lángok martaléka lett. — Az összes kár 11.200 koronára tehető.

Vásároljon osztálysorsjegyet Lukács Vilmos bankházában Budapest V. Fűrdő utca 10 sz. a. Egy egész 12 kor., egy fél 6 kor., egy negyed 3 kor., egy nyolcad 1 kor. 50 fill.

Tolvaj éjjeli ör. Különös fogalma lehet Szereberják Antal dráva-ésanyi lakosnak az éjjeli őri szolgálatról, Mikor ugyanis a múlt napokban reá került az éjjeli őrszolgálat, a helyett, hogy falubeli társainak vagyona felett őrködnie volna, behatolt özv. Szayer Györgyné házába s onnan többrendbeli házi eszközt és gyümölcsöt lopott el összesen 36 korona értékben. Az ellopott tárgyakat a vizsgálatkor lakásán megtalálták s a feljelentést ellene megtették. A bíróság majd kioktatja, mint kell az éjjeli őrszolgálatot teljesíteni.

Nagy tűz volt szeptember 28-án délután Alsó-Rajkon. Tíz gazdának háza égett le a gazdasági épületekkel, valamint az összes takarmány készlettel. A veszély hírére megérkeztek a gelsei és felső rajki tűzoltó egyesületek, akiknek segítségével sikerült a bős elem tova terjedését megakadályozni. Szerencse volt a községre, hogy a nagy szél nem a község fekvése irányában fújt, mert különben az egész község menthetetlenül elhamvadt volna.

Szüret. A zala-egerszeghegyi szőlőkben is — újabb intézkedés folytán — a szüret október hó 8-án kezdődik s így az összes. Zala-Egerszeg határában levő, szőlőkben az idei szüret egyszerre vagyis október 8-án lesz.

Vakmerő betörő. Egy vakmerő betörőt csíptek el legközelebb a csendőrök Horváth János Gyula személyében, aki múlt hó 24-én délelőtt 10-óra tájban Szent-Ivánon Özv. Bekes Magdolna zárt lakásába betört s onnan összesen 43 korona értéket vitt el; szeptember 26-án Csácsón délután 1—2 óra között Balázs Ferenc csácsi lakos zárt házába hatolt be feszítő vassal s innen is összesen 22 kor. 58 fill. értékű holmit emelt el; e garázda betörést folytatta szeptember 27-én Csács — Bozsokon délben Pisch Ferencnél, ahol majd száz korona értéket vitt el. A csendőrség nyomozta a vakmerő tolvajt s a nyomok Bozsokról Zala-Egerszegre a Csácsi utcáig elvezettek; szeptember 30-án a csácsi utcában találtak egy gyanus egyént, akinak bal cipőtalpán egy kerék talpolt volt, amely árulója lett, mert a csendőrség részéről tett nyomozás alkalmával ily cipő nyomára akadtak. Horváth János Gyula a betörést beismerte; az eltolvajolt tárgyak nagyobb részét megtalálták nála. Vakmerőségéért megkapja méltó büntetését.

Tolvaj lány. Egyik egerszegi házbirtokos urhoz a napokban bement egy cseléd leány s mivel senkit sem látott az előszobában, a fogasról leakasztotta a háziasszony gallérját s mint a ki legjobban végezte dolgát, oly nyugodtan távozott. A kapuközt a háziasszony találkozott vele, de nem is gondolta, hogy miért volt ott s így egymásnak köszöntek s mentek ketten kétfelé. Csak félóra múlva jötték rá, hogy a gallér is a lánynyal ment, de már akkor késő volt.

Vásári vonat. A magyar államvasutak szombathelyi üzletvezetősége részéről kibocsátott hirdetmény szerint folyó évi október hó 1-től kezdve a zala-egerszegi országos vásárok alkalmával Kis-Czellől Zala-Egerszegig külön vásári vonat fog személy szállítással közlekedni, amely Kis-Czellől megindul éjféltűn 3 óra 53 perckor, Zala-Egerszegben reggel 7 óra 24 perckor.

Bolond asszony van a rendőri börtönben. Gáspár Marinak hívják; szegény öreg anyját, aki a városi rendőrségnél hetenként 10 krajcárt kap, meggyilkolással fenyegette; a börtönben letép magáról minden ruhát.

Elveseett váltó úrlap. A nagy váltóforgalomra vall hogy belőlük nem csak a takarékpénztárba jut elegendő, hanem az utcán is található. A héten egy három név-aláírással ellátott ily váltó úrlapot találtak. Tulajdonosa átveheti a rendőri hivatalban.

Levágott állatok. Szeptember hóban a zala-egerszegi vágóhídon levágtak 44 darab nagy marhát, 74 db. tejfogut, 87 borjút, 22 juhót, 141 sertést.

Kutya bitangóságban. Egy szép vöröstarka him vizsla kutyát találtak. Tulajdonosa átveheti a városi rendőrségi hivatalban.

Halottkémi jelentés.

Városunk területén ez év szeptember havában meghaltak:

1. Dimbeck József 10 nap, rk. ács fia.
2. Szabó Lajos 10 hó rk. város rendőr fia.
3. Östereicher Alice 4 1/2 hó izr. építész gyermeke.
4. Horváth Jenő 1 1/2 hó r. telen.
5. Borsos József. 3 hetes rk. útkopró fia.
6. Ruznyai István 46 év. rk. nős, napszámos.
7. Egyed Sándor 2 1/2 hó rk. földmives fia.
8. Grünér Vilmosné Füst Cili 74 év izr. szabó neje.
9. Simon Zoltán 6 év rk. tanuló.
10. Puha Lajosné Őri Mari gyermeke újszülött.
11. Schleiningr Henrik 74 év izr. nős nyug. kántor.
12. Farkas Lujza 5 hetes izr. borkereskedő gyermeke.

Zala-Egerszegben 1900 október 1-én.

Dr. Gráner Adolf
v. orvos.

Az ország dolga.

Szeptember 30-án Darányi Ignác földmivvelésügyi miniszter Új-Ögyallán a meteorológiai és földmágnassági intézet új obszervatóriumát nagy érdeklődéssel nyitotta meg. — A parlamenti szünidő lejárt s jövőhéten megkezd munkásságát a T. Ház s mindjárt tárgyalás alá veszi a gazdatisztkérről szóló törv. javaslatot. — Ugyancsak szept. 30-án Kossuth Lajos szobrát leplezték le Nagy-Körösnön, mely alkalommal nagyobb szabású ünnepélyt rendeztek. Az ünnepélyen ott volt Kossuth Ferenc és Eötvös Károly is. — Ahét egyik legkellemesebb híre volt, hogy Fiume többé nem macskodik s nem szegül ellene a magyar kormány intézkedéseinek. Ennek oka, hogy az ugynevezett autonomista párt elhagyta tiltakozó állás pontját, mert belátta, hogy engedékenységgel több sikert lehet elérni. — Lipót Salvator főherceget Zágrábból áthelyezték Bécsbe. A főherceget a horvátok, mint nagy illir barátot emlegették s így távozásra az ezen híthen levőket nem valami kellemesen lepte meg. — Gróf Csáky Albint volt vallás- és közoktatásügyi minisztert a főrendiház elnökévé, gróf Szapáry Gyula volt miniszter elnökévé pedig főtanácsost nevezte ki öfelsége. — A muszkák Novaji Oremja című Szent-Pétervárt megjelenő lapja »A Szlovák Burok és Magyarok« című vezető cikkében neki ront a magyarságnak, azt hangoztatva, hogy a magyar a tótokat szándékosan elbűnteti s a panaszaikat a törvényszék sem veszi semmibe. Persze nagy bölcsen hallgat a Lengyelekről, Finnokról és a szibériai ólom bányákban símlődőkről, meg a középkorba sem illő kínai mészárszokról.

IRODALOM.

Az angol-bur háború, a kínai bonyodalom, az olasz király meggyilkolása, mind olyan világesemények voltak, a melyekről teljesen kimerítő, részletes tudósítást csak olyan nagy terjedelmű napilap tudott olvasó közönségének adni, aminő hazánkban az Egyetértés, amely nemcsak a belföldi, hanem a külföldi fontosabb és érdekesebb eseményekről is a legkitünőbb, bő tudósításokat adja. Az egész magyar olvasóközönség tapasztalhatja azt évök hosszú sora óta, hogy az „Egyetértés“ ezen a téren egyedül áll a napi sajtóban, valamint hogy az országgyűlési tudósításaiban pártkülönbség nélkül nagy részletességgel közli a szónokok beszédeit. Politikai értesülések dolgában is mindenkor előjárt az „Egyetértés“ Az „Egyetértés“ regénycsarnokában vagy a legkitünőbb idegen írók fordított regényei jelennek meg, vagy magyar íróink jelesének gárdájából ir valamelyik regényt a lap, számára. Tárcarovatát ismert nevű írók látják el Eötvös Károly, a legmagyarabb író, a kinek eddig közölt tárcái hihetetlen sikert értek el, egyedül az „Egyetértésbe“ írja tárcáit. A lap vezére Eötvös Károly, főmunkatársa Kossuth Ferenc, felelős szerkesztője Dienes Márton. Az új évnegyed küszöbén az „Egyetértés“ kiadóhivatala (Budapest, IV. papnövelde utca 8. sz.) szívesen küld mutatványszámot annak, a ki címét egy levelezőlapon beküldi. Az „Egyetértés“ előfizetési ára 1/4 évre 10 kor. 1 hónapra 3 kor. 60 fillér.

Kis Lap. Több mint negyed évszázad óta gyönyörködte a „Kis Lap“ című képes gyermekújság Magyarországot apró olvasó közönségét. Hétről, hétre mint szívesen látott vendég kopogtat be a magyar családok hajlékába, a hol vidám gondtalan gyermekek repeső szívvél

várják, ujongva köszöntik. Gyönyörű tartalmához képest díszes kiállításban jelenik meg, mindazonáltal ára oly csekélyre van szabva, hogy mindenki könnyen megszerezheti gyermekének. A „Kis Lap“ az egyetlen gyermekújság, melyet a vallás- és közoktatásügyi m. k. miniszterium az elemi népiskolák tanuló ifjúságának olvasmányul ajánlott. Előfizetési ára 1/4 évenként 2 korona. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest. Kerepesi-ut 54.

— **Magyar Nemzet,** amely a nagy és magasztos szabadelvű tradíciók zászlaja alá toborozta az újságírásgedzettebb munkásait, Jókai Mór és Bekesics Gusztáv főszerkesztők, Adorján Sándor felelős szerkesztő vezetése alatt készen találta az „Athenaeum“ részvénytársaságnál mindazokat az eszközöket, amelyekkel a legtokéletesebb módon megfelehetett maga elé tűzött feladatának; komoly, megbízható, érdekes és irodalmi színvonalon álló cikkeket és közleményeket gyorsan beszámolni az eseményekkel, hozzászólni minden aktuális kérdéshez és irányt adni a közvéleménynek. A „Magyar Nemzet“ azt a kiszámíthatatlan előnyt nyújtja olvasóinak, hogy 12 órával akkor, amidőn itt a fővárosban a reggeli lapokat olvasni kezdik, a „Magyar Nemzet“ már az ország legtávolibb vidékein is elmondja a tegnapi összes eseményeit. A „Magyar Nemzet“-et már az esti vonatok röpitik a szó szoros értelmében a Kárpátoktól az Adriáig s dacára annak, hogy már este 6 órakor jelenik meg, mindent tud és mindent közöl, amit a többi lapok csak másnap reggel hoznak. És mégis a „Magyar Nemzet“ a legolcsóbb napilap nemesak nálunk, hanem az egész kontinensen. Husz, huszonnégy oldalon jelenik meg rendszeren és előfizetési ára egy hóra mégis csak 2 korona.

A „Magyar Hírlap“ figyelemmel kíséri kulturális, társadalmi, gazdasági és kereskedelmi helyzetünket. E politikája: a magyar fajpolitika, a melynek diadalra jutásáért elszántan küzd nap-nap után. A szabadelvű és demokráta irányban való haladást szolgálja és tisztes fennállása óta óriási szolgálatokat is tett a magyarság ügyének. A „Magyar Hírlap“ munkatársainak sorában a legkiválóbb publicisták és írók neveivel találkozunk, A „Magyar Hírlap“ kedvezményei: a páratlan irodalmi becsü karácsonyi ajándék, melyet minden előfizető díjtalanul megkap a most következő évnegyedben Ugyancsak ingyen kapják meg a „Magyar Hírlap“ most belépő új előfizetői a »Bűn útján« című rendkívül érdekes regény eddig megjelent folytatásait. Az Otthon című szépirodalmi illusztrált folyóiratot a „Magyar Hírlap“-pal együtt leszállított áron, évnegyedre negy forintért kapják az előfizetői. Kedvezményes áron, negyedévenként 75 krajcárért rendelhetik meg a „Magyar Hírlap“ előfizetői a remek Francia Divatlapot és a Képes Gyermeklapot (utóbbit negyedévenként 50 krajcárért). Előfizetési ára negyedévre 7 korona.

Henneberg-selyem

— csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendeltetik — fekete, fehér s színes, 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként. Mindenkinek postabér és vámmentesen, házhoz szállítva! Minták postafordultával küldetnek.

Henneberg G. selyemgyárat (cs. és k. udvari szállító) Zürichben

Fel első szerkesztő és kiadótulajdonos.
UDVARDY IGNÁC.

A „KRISTÁLY“ Szent-Lukácsfürdői
hegyi forrás nagy mélységből
fakadó, állandó öngyógyító,
igen tiszt, calcium- és magnézium-hydrocarbonatot
ásványvíznek minősítendő.

TÖBB SZÁZ KIVÁLÓ ORVOS ÁLTAL
AJÁNLVA.
LEGISZLETESEBB és LEGOLCSÓBB
ÁSVÁNYVIZ.

Hirdetmény.

Vagyonbukott Erdősi Ignác zalaegerszegi kereskedő csődtömegéhez tartozó s a csődleltár 38—137 tételei alatt összeirt áruk és bolti felszerelések, a melyeknek leltári becsértékük 4353 korona 42 fillér, a csődbíróság határozata folytán alulírott csődtömeggondnok által szabad kézből ajánlati verseny útján fognak 1900. évi október hó 18-ik napján d. u. 4 órákor eladatni.

Az ajánlatok zárt borítékban a becsérték 10%-ának készpénzbeni letétele mellett alulírott ügyvéd csődtömeggondnoknál Zala-Egerszegen 1900. évi október hó 18-ik napjának déli 12 órájáig adandók be és ugyanazon helyen és napon d. u. 4 órákor fognak általa elbíráltni.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Csődtömeggondnok fentartja jogát, hogy az összes ajánlatokat visszautasíthatja, új ajánlati versenyt rendelhet, vagy a tömeget más módon értékesítheti.

Csődtömeggondnok az áruknak sem mennyiségéért, sem minőségéért szavatosságot nem vállal.

Vevő köteles a vételárat azonnal kifizetni és az árukat két nap alatt okvetlen átvenni.

Ha vevő ezen feltételek bármelyikének eleget nem tenne, bánatpénzét elveszti, azonkívül költsége és veszélyére új ajánlati verseny tartható.

Az eladás és átvétellel járó költségek és vételi illeték a vevőt terhelik.

Az ajánlat útján eladandó fentjelzett csődvagyon Z.-Egerszegen Rechnitzer Miksa kereskedő urnak a piac téren levő háza egyik utcai bolthelyiségében van elhelyezve és az ott a tömeggondnok közbenjöttével naponta megtekinthető.

Esetleges kérdésekre a tömeggondnok levél útján is ad felvilágosítást.

Kelt Zala-Egerszegen 1900. évi október hó 6-án.

Dr. Berger Béla
csődtömeggondnok.

Keil-lak

(Glasur)

a legkötőbb mázoló-szer a padló számára.

1 nagy palack ára 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Arany-fénymáz

képekértékek stb. beanyozására.

1 kis palack ára 20 kr.

Padló-fényesítő

legjobb és legegyszerűbb beeresztőszer képek és padló számára. Egy köcsög ára 45 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. újonnan befestésére.

1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók!

Ján Ferenc cégnél Zala-Egerszegen.

ad 5842/tkv. 900.

Arverési hirdetmény

A zala-egerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság köz'irré teszi, hogy a nagy-kanisai kereskedelmi és iparbank r. társaság végrehajtónak Berta Ferenc

botfai lakos végrehajtást szenvedő ellen 276 kor. 84 fill., tökékövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a zala-egerszegi kir. törvényszék területén levő a botfai 262. számú tjkvben felerészben Berta Ferenc felerészben neje Németh Mária tulajdonul felvett következő ingatlanokból Berta Ferenc felerészbeni jutalékaira és pedig + 969/a. 969/b. hrszám alatti jutalékra 121 korona, a botfai 296. számú tjkvben, + 1016. hrszám alatt felvett ingatlanból Berta Ferenc 2/6-od rész jutalékára 176 kor. a botfai 456 számú tjkvben I. 10.200/a, 274/a, 500/a, 814/a, 913/a, 959/a hrsz alatt felvett ingatlanokból Berta Ferenc négy hatod jutalékaira 529 korona, a botfai 462. számú tjkvben 286/a hrszám alattiból Berta Ferenc 5/6-od rész jutalékára 38 korona, V. a botfai 461 számú tjkvben 125/a hrszám alattiból Berta Ferenc fele részbeni jutalékára 22 korona, VI. a botfai 524 számú tjkvben 376. hrszám alattiból Berta Ferenc 3/30-od rész jutalékára 20 korona kikiáltási árban az alábbi feltételek mellett, ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1900. november hó 12-ik napján d. e. 10 órákor Botfában község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 12 kor. 10 fill., 17 kor. 60 fill., 52 k. 90 fill., 3 k. 80 fill., 2 k. 20 fill., 2 k. készpénzben vagy az 1881 évi LX. t. c. 148 §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333 sz. alatt kelt. I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban akiküldött kezébe letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Zala-Egerszegen, 1900 évi július hó 14-én

Rutich kir. tszéki bíró.

Házhelyek eladása.

Zala-Egerszeg r. t. városban a Körmenyi kiágazás

Dervarits-féle területen

átvonuló, újonnan nyitott utcában hatvanöt házhely szabad kézből eladó.

Bővebb és teljes felvilágosítás Zala-Egerszegen (Jákum utca 4 szám alatt)

Kovács Károly ügyvédnél nyerhető.

Mezei egerek

15 éves és biztos kipusztítására ajánlom az általános készített és ma eddig is sok előző uradalmakban, nagyobb gazdaságokban, ugyisint több községekben a legjobb sikerrel használt

egérmérget

labdac alakban, eddigi tapasztalatok szerint 1 holdra 1-2 kiló elegendőnek bizonyult, 100 kiló ára 90 kor., 50 kilós láda 6 kor.

SIPÓCZ ISTVÁN

gyógyszerész

Pécselt, (Baranyamegye).

Megrendeléshez hatósági engedélyt kérek mellékelni.

SZIVATTYUK MÉRLEGEK

minden neme, házi, mezőgazdasági, építkezési, ipari és egyéb célokra. Legjobb gummi- és kender-tömlők.

Mindenféle csövek.

Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság

W. GARVENS, Bécs

Schwarzenbergstrasse 6.

I. Wallfischgasse Na.

Kapható gép-, vas- s egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezetési üzletekben, kulfuróvállalatoknál stb. Kérjenek határozottan Garvens-szivattyukat, illetve Garvens-mérlegét.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Olasz szab. 51582/17. Spanyol szab. 24198. Belga szab. 142447. Portugál szab. 3 096.

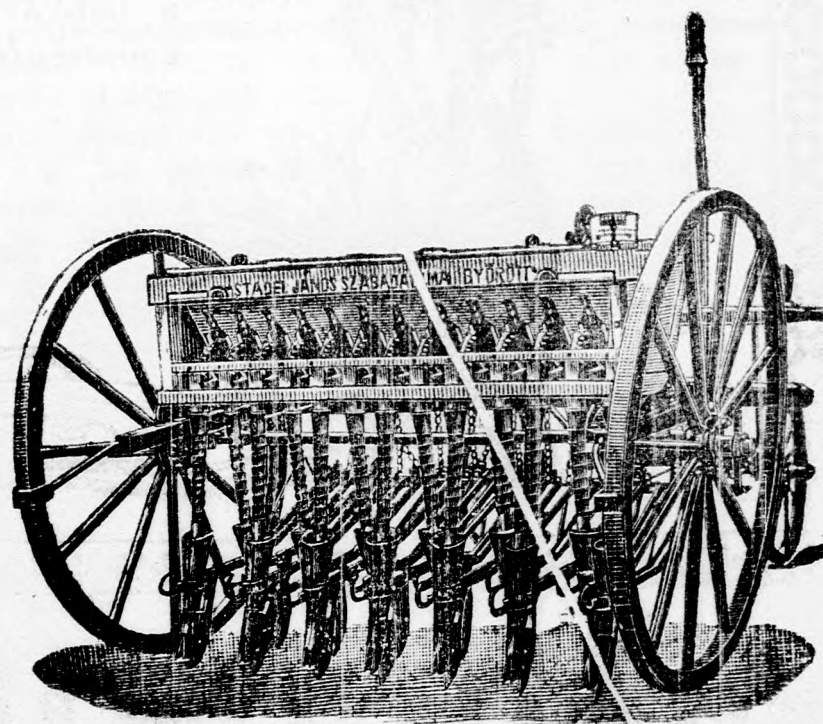
Legrégibb gazdasági gépgyár
alapított 1845-ben a

Stádel Károly örökösei

kir. orsz. szabadalmazott
mezőgazdasági gép és eszköz gyára, vas- és fémöntődéje
Győrött, Városház u. 32—34.

Ajánlja minden rendű gazdasági gépeit és eszközeit, kitűnő konstrukcióban, legjobb anyagból, igen szolid munkával, jutányos árak mellett.

Továbbá a gyár kizárólagos szabadalmát képező találmányait, a minő a
tölatlyu rendszeres sorbavetőgépe:
a „Győri Drill“

Győri Drill.

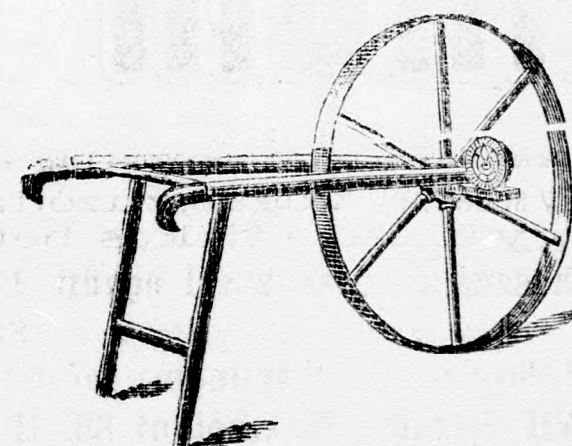
mely Ausztria és Magyarországon szabadalmazva — valóságos reformot képez a sorbavető gépek között. A — „Győri Drill“ a legegyszerűbb és legkönnyebb vetőgép — váltókerekek és láda megdöntő csavar nélkül, minden magot partnak vagy völgynek egyformán vet, a földben kifogástalanul rakja, a vetőmagot sohasem zuzza meg, a magmennyiség egy óramutatóval pillanat alatt szabályozható munka közben is. — Egyszerű megtekintés elegendő szemebetűnő előnyeinek felismerésére.

Továbbá ajánlja az összes államokban szabadalmazott

Stádel-Torkos-féle földmérő talyigát,

mely egy gazdaságban sem nélkülözhető — a mérőláncal szemben összehasonlíthatatlan előnyt nyújt biztos, gyors és olcsó munkájával.

A számos kitüntetéset és elismerő nyilatkozatokat készséggel mutatja be és magyarázó képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld, valamint minden kérdezősködére készséggel válaszol a gyár Győrben, vagy a tulajdonosa

földmérő talyiga.

Stádel János

földbirtokos Zala-Tárnokon

Amerikai szabadalom 718.814. Brit-India szabadalom 2.290.

Angol szabadalom 10.206/99. Francia szab. 288.571. Ausztria szab. 49/1572. Magyar szab. 10.406.

Norvég szab. 792. Svájc szab. 21.079. Orosz szab. 7723. Németország szab. 36.322. Kanada szab. 86.123.

VÁGÓ JÁNOS

könyvnyomdája és naptárkiadó vállalata
Zala-Egerszegén.

Van szerencsém tudomásul adni, hogy az általam 1901. évre kiadandó „Zalamegyei naptár“ ban hirdetések közzétételére is vállalkozom, még pedig a következő feltételek mellett:

1 oldal (16/23 cm.)	8 kor.
1/2 „	4 „
1/4 „	2 „

Ezen felül minden hirdető egy naptárt ingyen kap.

Felkérem tehát mindazokat, kik a naptárban hirdetést közzététetni óhajtanak, sziveskedjenek ez ügyben mielőbb hozzám fordulni. A naptár október hó vége felé fog megjelenni.

Tisztelettel
VÁGÓ JÁNOS.

Bérbe adandó.

Sümege a főtéren, a piac legélénkebb helyén, a nagyvendéglővel szemben, egy régi gyakorlatban levő bolthelyiség, a hozzátartozó emeleti lakással és mellékhelyiségekkel bérbe adandó, vagy az egész ház szabadkézből eladandó. — Kérdezősködni lehet özv. Jandó Ferencnél. F.-Rajk, (Zalamegye).

Meghívás közgyűlésre.

A „Nyirádi fogyasztási szövetkezet“ f. 1900. évi október hó 14-én d. u. 3 órakor kezdődőleg a helybeli népiskola tantermében rendkívüli közgyűlést tart, amelyre az összes részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgya:

1. Igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok választása.
2. Folyó ügyek.

Kelt Nyirádon, 1900. évi október hó 3-án.

Az igazgatóság.

Pénzkölcsönt
kaphatnak leggyorsabban minden elfogadható visszafizetési feltételek mellett

katonatisztek,
köztisztviselők,
hivatalnokok,
nyugdíjasok,
kereskedők,
gyógyszerészek,
orvosok, iparosok,
földbirtokosok,

háztulajdonosok,
és
minden hitelképes egyén
továbbá minden jogi személy:
Városok, községek,
egyletek és társulatok,
jelzálog kölcsönök és kon-
vertálások kieszközöltetnek.

Földbirtokok
vétele és eladása
az ország
bármely részén, továbbá,
földbirtokoknak

ÁLTALANOS FÜRGALMI ÉRTESETŐ

által

Bupapest, VII. Erzsébet-körut 20. szám.

Mutatványszám 50 fillér (bélyegeken is beküldhető.)

budapesti bérházakra
való
elcserélése
lelkiismeretesen, leggyorsab-

ban előzetes
költség nélkül
lebonyolítatnak;
földbirtokok
megvétele
vagy a terhek rendezései el-
vállaltatnak a legpontosab-

ban az:

Kathreiner

csak valódi az ismert

Kathreiner-csomagokban!

Tehát soha sem nyitva, sem más megtévesztésre alkalmas utáztott csomagokban.

Kathreiner Kneipp maláta kávéja
a legízletesebb, egyedül egészséges és egyszerűsmind a legjobb pótkávé a babkávéhoz.

Kathreiner Kneipp-maláta kávéja
előszeretettel és folyton növekvő eredménnyel élveztetik a családok százazreimél.

Kathreiner Kneipp-maláta kávéja
a babkávét, a hol annak élvezete, mint az egészségre káros, orvosilag tiltatik, a legpompásabban helyett sít!

„Stearoptinum“

(Olaj-sebtapasz)

Bámulatós gyorsan gyógyító olaj-sebtapasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi csadád titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszalátja a „Stearoptinum“ laboratoriuma. A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában:

Budapest, VII. kerület, Mexikói ut. 88. II. 25.